

De sprinkhaan en de koning

Op deze uitgelezen dag was er een ongewone activiteit diep in het sluimerende hart van de Hayholt, in de verbijsterende doolhof van stille gangen van het kasteel, in de cellen van de monniken en de vochtige, beschaduwde vertrekken. Zowel hovelingen als bedienden staarden en fluisterden. Koksjongens wisselden veelbetekenende blikken uit achter hun tobben in de dampige keuken. In iedere gang en voortuin van het grote bolwerk schenen fluisterende gesprekken gaande te zijn.

Naar de sfeer van ademloze verwachting te oordelen had het de eerste lentedag kunnen zijn, maar de grote kalender in de propvolle kamer van doctor Morgenes wees anders aan: het was pas de maand Novander. De herfst hield de deur open, en de winter kwam naar binnen sjokken. Wat deze dag van alle andere deed verschillen, was geen jaargetij maar een plaats – de troonzaal van de Hayholt. Drie jaren lang waren de deuren op bevel van de koning op slot geweest en zware draperieën hadden de veelkleurige ramen aan het gezicht onttrokken. Zelfs de schoonmaaksters was verboden een voet over de drempel te zetten, hetgeen het hoofd van de kamermeisjes oneindig veel verdriet had gedaan. Drie zomers en drie winters was het vertrek onaangeroerd gebleven. Vandaag was het niet langer leeg, en het hele kasteel gonsde van de geruchten.

In werkelijkheid wás er een persoon in de drukke Hayholt, wiens aandacht niet op dat lang leegstaande vertrek was gevestigd, een bij

in de gonzende korf wiens eenzame lied niet paste bij het overwel- digende gezoem. Die ene figuur zat in het hart van de kasteeltuin, in een nis tussen de dofrode steen van de kapel en de bladerloze flank van een skeletachtige heggeleew en meende dat hij niet gemist werd. Tot dusverre was het een vervelende dag geweest – de vrouwen die allemaal te druk bezig waren en nauwelijks tijd hadden om vragen te beantwoorden; een laat ontbijt dat nog koud was ook. Hij had ver- warrende opdrachten gekregen, als gewoonlijk, maar niemand kon zich veroorloven tijd aan een van zijn problemen te verspillen...

En dat was te verwachten ook, dacht hij knorrig. Als hij die grote, prachtige kever niet had ontdekt – die zelfvoldaan als een welvarende dorpeling door de tuin was komen kruipen – zou de hele middag verknoeid zijn geweest.

Met een twijgje verbreedde hij het smalle pad dat hij in de donkere, koude aarde naast de muur had geschraapt, maar de gevangene wilde nog steeds niet verder lopen. Hij kietelde het glanzende rugschild, maar de koppige kever weigerde zich te verroeren. Fronsend zoog hij op zijn bovenlip.

‘Simon! Waar in de naam van de heilige schepping heb je gezeten!’ Het takje viel uit zijn krachteloze vingers, alsof een pijl zijn hart had doorboord. Hij draaide zich langzaam om en keek naar de opdoe- mende gestalte.

‘Nergens,’ begon Simon, maar terwijl hij dat zei, pakten een paar benige vingers hem bij zijn oor waardoor hij met een gil van pijn overeind schoot.

‘Als je het waagt “nergens” te zeggen, jonge nietsnut,’ blafte Rachel de Draak, het hoofd van de kamermeisjes, hem midden in het ge- zicht – een opstelling die alleen mogelijk werd gemaakt doordat Ra- chel op haar tenen stond en de natuurlijke neiging van de jongen om voorovergebogen te staan, want het hoofd van de kamermeisjes was bijna dertig centimeter kleiner dan Simon.

‘Het spijt me, mejoffer, het spijt me,’ mompelde Simon, die tot zijn verdriet zag dat de kever zich een weg naar een spleet in de muur van de kapel en de vrijheid baande.

‘Je kunt je er niet altijd met “het spijt me” van afmaken,’ gromde Rachel. ‘Iedereen in huis behalve jij is druk bezig om alles in gereed- heid te brengen! En alsof dat niet erg genoeg is, moet ik ook nog

mijn kostbare tijd verspillen met je te zoeken! Hoe kun je zo'n ondeugende jongen zijn, Simon, terwijl je je als een man zou moeten gedragen? Hoe kun je?'

De jongen, een slungel van veertien jaar, en in grote verlegenheid, zei niets. Rachel staarde hem aan.

Droevig genoeg, dacht ze, dat rode haar en die sproeten, maar wanneer hij zijn ogen zo dichtknijpt en chagrijnig kijkt – dan ziet het kind er werkelijk uit alsof hij achterlijk is.

Simon, die op zijn beurt naar zijn overweldigster keek, zag Rachel zwaar ademen, pluimpjes damp in de Novanderlucht puffend. Zij rilde ook, hoewel Simon niet wist of dat van de kou of van boosheid was. Het deed er eigenlijk ook niet toe. Het maakte alleen dat hij zich slechter voelde.

Ze wacht nog steeds op een antwoord – wat ziet ze er moe en boos uit! Hij boog zich nog dieper voorover en staarde naar zijn eigen voeten. 'Nou, dan ga je maar met me mee. De lieve Heer weet dat ik dingen heb waar ik een luie jongen mee kan bezighouden. Weet je niet dat *de koning* van zijn ziekbed is opgestaan? Dat hij vandaag naar zijn troonzaal is gegaan? Ben je doof en blind?' Ze pakte hem bij de elleboog en trok hem mee door de tuin.

'De koning? Koning John?' vroeg Simon verbaasd.

'Nee, domme jongen, koning Steen-op-de-Weg! Natuurlijk koning John!' Rachel bleef staan om een plukje slap staalgrijs haar onder haar muts terug te duwen. Haar hand beefde. 'Nou, ik hoop dat je je zin hebt,' zei ze. 'Je hebt me zo van streek gemaakt dat ik de naam van onze brave oude koning John oneerbiedig heb gebruikt. En nog wel nu hij zo ziek is.' Ze snoof hard en boog zich toen voorover om Simon een pijnlijke klap op het dikke gedeelte van zijn arm te geven. 'Mee jij.' Ze liep stampend voorop, met de ondeugende jongen op sleeptouw.

Simon had nooit enig ander thuis gekend dan het tijdloze kasteel dat de Hayholt werd genoemd, wat het Hoge Bolwerk betekende. Het was een goede naam: de Groene Engeltoren, het hoogste punt ervan, verhief zich zelfs boven de oudste en hoogste bomen. Als de Engel zelf, op het topje van de toren, een steen uit haar kopergroene hand had laten vallen, zou die bijna tweehonderd el zijn neergestort

alvorens in de brakke slotgracht te plonzen en de grote snoeken die vlak boven de eeuwenoude modder deinden uit hun slaap op te schrikken.

De Hayholt was veel ouder dan alle generaties van Erkyndlandse boeren die in de velden en dorpen rondom het grote bolwerk waren geboren, hadden gezwoegd en waren gestorven. De Erkyndlanders waren slechts de laatsten geweest die het kasteel opeisten – vele anderen hadden beweerd dat het van hen was, maar niemand had dat helemaal waar kunnen maken. De buitenmuur rond het uitgebreide bastion toonde het werk van verschillende handen en perioden; de ruw uitgehakte rots en hout van de Rimmersmannen, het lukrake lapwerk en vreemde houtsnijwerk van de Hernystiri, zelfs het nauwkeurige metselwerk van Nabbaanse ambachtslieden. Maar boven alles uit verrees de Groene Engeltoren, gebouwd door de onsterfelijke Sithi lang voordat mensen naar deze landen waren gekomen, toen heel Osten Ard hun gebied was geweest. De Sithi waren de eersten geweest die daar bouwden; ze hadden er hun oorspronkelijke vesting opgetrokken en hun blikken laten gaan over de landtongen die over de Kynslagh en de waterweg naar zee uitkeken. Zij hadden hun kasteel *Asu'a* genoemd; als dit huis van vele meesters al een echte naam had, dan was het *Asu'a*.

Het Feeëvolk was nu van de grazige vlakten en het golvende heuvelland verdwenen en was voornamelijk naar de bossen, woeste bergen en andere voor mensen moeilijk toegankelijke duistere plaatsen gevlucht. De kern van hun kasteel – een thuis voor overweldigers – bleef achter.

Asu'a was een paradox: trots maar bouwvallig, feestelijk en streng, zich blijkbaar niet bewust van verandering van bewoners. *Asu'a* – de Hayholt. Het was nadrukkelijk kolossaal aanwezig boven het platte land en de stad, over zijn leen gebogen als een slapende berin met honing op haar snuit te midden van haar jongen.

Het leek er vaak op dat Simon de enige bewoner van het grote kasteel was die zijn draai in het leven nog niet gevonden had. De metselaars pleisterden de gewitte gevel van het woongedeelte en versterkten de in staat van verval verkerende muren van het kasteel – hoewel het verval soms vlugger scheen te gaan dan de herstelwerkzaamheden –

zonder ooit te denken hoe de wereld draaide of waarom. Vrolijk fluitend rolden de butlers en keldermeesters enorme vaten wijn en gezouten rundvlees af en aan. Met de hofmeester van het kasteel naast zich marchandeerden zij met boeren over de baardige uien en vochtige penen die iedere ochtend in zakken naar de keuken van de Hayholt werden gebracht. En Rachel en haar kamermeisjes hadden het altijd vreselijk druk, zwaaiend met hun bezems van samengebonden stro waarmee ze op stofnesten aanvielen alsof ze dartele schapen hoedden, vrome verwensingen mompelend over de manier waarop sommige mensen een kamer achterlieten wanneer ze vertrokken, en in het algemeen de luien en slordigen tiranniserend.

Te midden van zoveel bedrijvigheid was de slungelige Simon de sprinkhaan in het mierennest uit de fabel. Hij wist dat er nooit veel van hem terecht zou komen; veel mensen hadden hem dat gezegd, en bijna allen waren ouder – en waarschijnlijk wijzer – dan hij. Op een leeftijd waarop andere jongens aanspraak maakten op de verantwoordelijkheden van de volwassenheid, was Simon nog steeds een knoeier en een banjer. Welke taak men hem ook opdroeg, zijn aandacht dwaalde al gauw af en dan droomde hij van veldslagen, reuzen en zeereizen op hoge, glimmende schepen... en op de een of andere manier werden dingen gebroken, verkeerd gedaan of raakten verloren.

Andere keren was hij helemaal niet te vinden. Hij sloop als een broodmagere schaduw rond het kasteel, kon evengoed als de metse-laars en leidekkers tegen een muur op klimmen en kende zoveel gangen en schuilholten dat de mensen van het kasteel hem ‘spookjongen’ noemden.

Rachel gaf hem herhaaldelijk een draai om zijn oren en noemde hem een uilskuiken.

Rachel had zijn arm eindelijk losgelaten. Simon slenterde mistroostig voort, terwijl hij de bazin van de kamermeisjes volgde als een stok die in de zoom van een rok is blijven haken. Hij was ontdekt, zijn kever was ontsnapt en de middag was bedorven.

‘Wat moet ik doen, Rachel,’ mompelde hij op onaangename toon, ‘in de keuken helpen?’

Rachel snoof verachtelijk en waggelde verder, een das met een

schort voor. Simon keek spijtig achterom naar de beschuttende bomen en heggen in de tuin. Hun beider voetstappen klonken plechtig door de lange stenen gang.

Hij was door de kamermeisjes grootgebracht, maar omdat hij zelf er zeker nooit een zou worden – afgezien van het feit dat hij een jongen was, konden Simon de fijne huishoudelijke taken niet worden toevertrouwd – was er een gezamenlijke poging ondernomen om passend werk voor hem te vinden. In een groot huis, en de Hayholt was ongetwijfeld het grootste, was geen plaats voor hen die niet werkten. Hij kreeg een soort taak in de keukens van het kasteel, maar zelfs in dit weinig eisende baantje was hij niet bepaald een succes. De andere koksjongens lachten en stootten elkaar aan wanneer ze Simon zagen: tot aan zijn ellebogen in heet water, met de ogen dichtgeknepen verzonken in dagdromerij waarin hij als de vogels leerde vliegen of beeldschone meisjes tegen denkbeeldige beesten beschermde; terwijl zijn boender door de tobbe dreef.

Volgens de legende was heer Fluiren – een familielid van de beroemde heer Camaris van Nabban – in zijn jeugd naar de Hayholt gekomen om ridder te worden en had hij een jaar in vermomming in dezelfde bijkeuken gewerkt, dankzij zijn onuitsprekelijke nederigheid. Het keukenpersoneel had hem geplaagd en hem, zo ging het verhaal, ‘Mooie-handen’ genoemd, want het afschuwelijke werk tastte de tere blankheid van zijn vingers niet aan.

Simon hoefde alleen maar naar zijn eigen rode handen met de gebarsten nagels te kijken om te weten dat hij geen verweesde zoon van een voornamen heer was. Hij was een koksjongen en een vloerveger en dát was dát. Koning John had, zoals iedereen wist, toen hij niet veel ouder was de Rode Draak gedood. Simon worstelde met bezems en potten. Niet dat het veel verschil uitmaakte: het was een andere, rustiger wereld dan in Johns jeugd, voornamelijk dankzij de oude koning zelf. Geen enkele draak – in ieder geval geen levende – bewoonde de donkere, eindeloze zalen van de Hayholt. Maar Rachel – zoals Simon vaak in zichzelf mopperde – met haar zure gezicht en verschrikkelijke, knijpende vingers, leek er toch verdacht veel op.

Ze bereikten het vertrek naast de troonzaal, het middelpunt van de buitensporige activiteit. De kamermeisjes, die zich bijna rennend bewogen, raasden van de ene muur naar de andere als vliegen in een fles. Rachel stond met haar handen op haar heupen en overzag haar domein – en naar de glimlach die haar smalle mond verstrakte te oordelen scheen het haar goedkeuring weg te dragen.

Simon hing tegen een muur bekleed met een wandtapijt, voor een ogenblik vergeten. Slungelig staarde hij uit zijn ooghoeken naar het nieuwe meisje Hepzibah, dat dik was, krullend haar had en zich met uitdagend wiegende heupen voortbewoog. Toen ze voorbijkwam met een klotsende emmer water ving ze zijn blik op en glimlachte breed, geamuseerd. Simon voelde vuur langs zijn nek naar boven knetteren tot in zijn wangen, draaide zich om en peuterde aan het gehavende wandtapijt.

Rachel was de uitwisseling van blikken niet ontgaan.

‘Moge de Heer je slaan als een ezel, jongen, heb ik je niet gezegd om aan het werk te gaan? Nou, doe dat dan!’

‘Wat voor werk?! Wat doen?!’ riep Simon en voelde zich vernederd toen hij Hepzibahs zilverachtig gegiechel uit de gang hoorde komen. Van frustratie kneep hij zichzelf in zijn arm. Het deed pijn.

‘Pak die bezem en ga de kamers van de doctor vegen. Die man leeft als een hamsterrat, en wie weet wáár de koning heen zal willen nu hij op is.’ Haar toon maakte duidelijk dat Rachel vond dat de algemene eigenwijsheid van mensen niet verminderd werd door het koningschap.

‘De kamers van doctor Morgenes?’ vroeg Simon; voor het eerst sinds hij in de tuin was ontdekt, leefde hij op. ‘Ik ga meteen!’ Met ’n vaartje pakte hij de bezem en was weg.

Rachel snoof en ging weer terug om de smetteloze volmaaktheid van de antichambre te inspecteren. Ze vroeg zich heel even af wat er zich mogelijk achter de deur van de grote troonzaal kon afspelen, maar verwierp die zondige gedachte even genadeloos als ze een rondzoemende mug zou doodslaan. Haar legioenen meisjes, met klappende handen en ijsskoude blik tot de orde geroepen, werden uit de antichambre geleid om een andere hete strijd te voeren tegen haar aartsvijand, wanorde.

In die zaal achter de deur hingen zij aan zij stoffige banieren aan de muren, een verschoten bestiarium van fantastische dieren: de zonnengest van Clan Mehrdon, Nabbans glanzende ijsvogelwapen, uil en os, otter, eenhoorn en basilisk – rij na rij stille, slapende dieren. Geen zuchtje wind bewoog deze versleten draperieën; zelfs de spinnenwebben hingen er verlaten en slap bij.

Er had zich echter een kleine verandering in de troonzaal voorgedaan – er leefde weer iets in het beschaduwde vertrek. Iemand zong een lied met de iele stem van een heel jonge jongen of een heel oude man.

Helemaal aan het eind van de zaal hing een enorm wandtapijt aan de stenen muur tussen de standbeelden van de Hoge Koningen van de Hayholt, een wandtapijt met het koninklijke wapen, de Vuurdraak en de Boom. De strenge standbeelden van malachiet, een zesvoudige erewacht, flankerden een enorme, zware zetel die helemaal uit vergelend ivoor scheen te zijn gesneden, de armleuningen vol bobbel en knokkels, de rug afgedekt met een enorme slangachtige schedel met vele tanden, waarvan de ogen poelen van schaduw waren.

Op en vóór deze stoel zaten twee figuren. De kleinste, gekleed in een versleten narrenpak, zong; het was zijn stem die omhoogzweefde van de voet van de troon, te zwak zelfs om ook maar de geringste echo los te maken. Een magere gestalte die op de rand van de zetel zat als een oude roofvogel – vermoeid, gekluisterd en afgemat – boog zich over hem heen.

De koning, al drie jaar ziek en verzwakt, was naar zijn stoffige zaal teruggekeerd. Hij luisterde terwijl de kleine man aan zijn voeten zong; de lange, vlekkerige handen van de koning omklemden de armen van zijn grote, vergelende troon.

Hij was een lange man – eens heel lang, maar nu gebogen als een biddende monnik. Hij droeg een flodderige hemelsblauwe mantel en had een baard als een Usireaanse profeet. Een zwaard lag in zijn schoot, glanzend alsof het pas was gepoetst; op zijn voorhoofd stond een ijzeren kroon die rondom bezet was met zeegroene smaragden en geheimzinnige opalen.

Het manneke aan de voeten van de koning pauzeerde een lang, stil ogenblik, en hief toen een ander lied aan:

*Kun je de regendruppels tellen
Wanneer de zon hoog straalt?
Kun je de rivier overzwemmen
Wanneer de bedding verschraalt?
Kun je een wolk vangen?
Nee, dat kan ik noch jij...
En de wind roept "Wacht"
Als er een drijft voorbij.
De wind roept "Wacht"
Als er een drijft voorbij.'*

Toen het lied uit was, liet de lange oude man in het blauwe gewaad zijn hand zakken en de nar pakte hem. Geen van beiden sprak een woord.

John de Presbyter, heer van Erkyndland en Hoge Koning van heel Osten Ard; gesel van de Sithi en verdediger van het ware geloof, die het zwaard Glanzende Nagel, vloek van de draak Shurakai voerde... Prester John zat weer op zijn zetel gemaakt van drakenbeen. Hij was heel, heel oud, en hij had geweend.

'Ah, Towser,' fluisterde hij ten slotte, zijn stem diep maar gebarsten van ouderdom, 'het is toch een genadeloze God dat Hij mij in deze trieste toestand heeft gebracht.'

'Misschien, heer.' Er verscheen een rimpelige glimlach op het gezicht van de kleine oude man in het geruite wambuis. 'Misschien... maar vele anderen zouden niet over wreedheid klagen als ze in het leven uw status zouden hebben verworven.'

'Maar dat bedoel ik juist, oude vriend.' De koning schudde boos het hoofd. 'In deze schimmige tijd van ziekelijkheid worden alle mensen gelijkgeschakeld. De eerste de beste stomme kleermakersleerling drinkt meer van het leven dan ik!'

'Ah, sapsristie, mijn heer, mijn heer...' Towsers grijze hoofd bewoog heen en weer, maar de bellen van zijn muts – die allang geen klepels meer hadden – rinkelden niet. 'Mijn heer, uw klachten passen bij uw leeftijd maar zijn onredelijk. Alle mensen bereiken deze toestand, groot of klein. U hebt een mooi leven gehad.'

Prester John hief het gevest van Glanzende Nagel voor zich op,

het vasthoudend alsof het een heilige boom was. Hij wreef met de rug van een lange magere hand over zijn ogen.

‘Ken je de geschiedenis van dit zwaard?’ vroeg hij.

Towser keek snel op: hij had het verhaal al menigmaal gehoord. ‘Vertel het mij, o koning,’ zei hij rustig.

Prester John glimlachte zonder dat hij zijn ogen ook maar één moment van het in leer gevatte gevest voor hem afwendde. ‘Een zwaard, kleine vriend, is het verlengstuk van je rechterhand... en het eindpunt van je hart.’ Hij hief het zwaard hoger op, waardoor het een glinstering van licht uit een van de kleine, hoge ramen opving. ‘Evenzo is de Mens de goede rechterhand van God – de Mens is de scherpe uitvoerder van het Hart van God. Begrijp je het?’ Plotseling boog hij zich voorover, de ogen onder borstelige wenkbrauwen helder als die van een vogel. ‘Weet je wat dit is?’ Zijn bevende vinger wees op een stukje geribbeld, roestig metaal dat met gouddraad in het hecht van het zwaard was gebonden.

‘Zeg het mij, heer.’ Towser wist het heel goed.

‘Dit is de enige nagel van de ware boom die nog in Osten Ard over is.’ Prester John bracht het gevest aan zijn lippen en kuste het, hield toen het koele metaal tegen zijn wang. ‘Deze nagel is afkomstig van de palm van Usires Aedon, onze Verlosser... uit Zijn hand...’ De ogen van de koning, die een ogenblik het vreemde halflicht van boven vingen, waren vurige spiegels. ‘En natuurlijk zit ook het relikwie, het vingerkootje van de martelaar Sint-Eahlstan, de drakendoder,’ zei hij na een ogenblik van zwijgen, ‘hier in het gevest...’

Er viel opnieuw een stilte, en toen Towser opkeek was zijn meester weer aan het huilen.

‘Schandelijk!’ klaagde John. ‘Hoe kan ik Gods zwaard eer aandoen? Met zoveel zonde, zo’n drukkende last, die mijn ziel nog bevlekt – de arm die eens de Rode Draak versloeg kan nu nauwelijks een beker melk optillen. O, ik ben stervende, mijn beste Towser, stervende!’ Towser leunde voorover en trok een van de benige handen van de koning los van het gevest van het zwaard en kuste die terwijl de oude man snikte.

‘O, alstublieft, meester,’ smeekte de nar. ‘Huil niet meer! Alle mensen moeten sterven, u, ik, iedereen. Als we niet worden gedood door jeugdige domheid of een ongeluk, dan is het ons lot verder te leven

als bomen: ouder en ouder tot we ten slotte wankelen en omvallen. Zo gaat het met alles. Hoe kunt u tegen de wil van de Heer vechten?’

‘Maar ik heb dit koninkrijk gebouwd!’ John de Presbyter beefde van woede toen hij zijn hand uit de greep van de nar lostrok en er hard mee op de leuning van zijn troon sloeg. ‘Dat moet tegen iedere smet van zonde op mijn ziel opwegen, hoe duister die ook moge zijn! De Goede Heer zal dat in zijn Boek van Rekenschap hebben staan! Ik heb die mensen uit de modder omhooggetrokken, ik heb de vervloekten geseseld, Sithi van het platteland weggesmokkeld, de boeren wetten en gerechtigheid gegeven.’ Johns stem werd een ogenblik zwakker, alsof zijn gedachten ergens anders heen dwaalden.

‘Ach, mijn oude vriend,’ zei hij ten slotte op bittere toon, ‘en nu kan ik niet eens door de hoofdstraat naar de markt wandelen. Ik moet het bed houden of aan de armen van jongere mannen door dit koude kasteel rondschuifelen. Mijn... mijn kóninkrijk is in verval, terwijl bedienden voor de deur van mijn slaapkamer fluisteren en op de tenen lopen! Allen zondig!’ De woorden van de koning weerkaatsten tegen de stenen muren van de zaal en verspreidden zich omhoog tussen de dwarrelende stofjes. Towser pakte Johns hand weer en drukte die tot de koning gekalmeerd was.

‘Nu,’ zei Prester John na enige tijd, ‘mijn Elias zal krachtiger regeren dan ik dat nu, helaas, kan. Nu ik de verwording van dit alles zie,’ hij wees met zijn hand de troonzaal rond, ‘heb ik vandaag besloten hem uit Meremund te laten terugkeren. Hij moet zich erop voorbereiden de kroon over te nemen.’ De koning zuchtte. ‘Ik veronderstel dat ik moet ophouden met mijn verwijfde gejack en dankbaar moet zijn dat ik heb wat vele koningen ontberen: een sterke zoon om mijn koninkrijk bijeen te houden wanneer ik er niet meer ben.’

‘Twee sterke zonen, heer.’

‘Kom.’ De koning trok een gezicht. ‘Ik zou Jozua veel dingen toedichten, maar ik denk niet dat “sterk” op hem van toepassing is.’

‘U bent te streng voor hem, meester.’

‘Onzin. Denk je dat je mij de les kunt lezen, nar? Ken je de zoon beter dan de vader?’ Johns hand beefde, en het leek er even op alsof hij moeizaam overeind zou komen. Ten slotte verminderde de spanning.

‘Jozua is een cynicus,’ begon de koning, ditmaal op een rustiger toon. ‘Een cynicus, een melancholicus, koud tegenover zijn minderen – en de zoon van een koning heeft uitsluitend minderen, die stuk voor stuk potentiële moordenaars zijn. Nee, Towse, hij is een rare, mijn jongste – en vooral sinds... sinds hij zijn hand verloren heeft. Ach, genadige Aedon, misschien ligt de schuld bij mij.’

‘Wat bedoelt u, heer?’

‘Ik had een andere vrouw moeten nemen nadat Ebekah was gestorven. Het is een koud huis geweest zonder koningin... misschien is dat de oorzaak van de vreemde stemmingen van de jongen. Maar Elias is niet zo.’

‘Prins Elias’ aard heeft een zekere directheid.’ Towser mompelde dat, maar als de koning het al hoorde, dan liet hij dat niet blijken.

‘Ik dank de goede God dat Elias de eerstgeborene is. Hij heeft een dapper, krijgshaftig karakter, ik geloof dat als hij de jongste was Jozua niet veilig zou zijn op de troon.’ Bij die gedachte schudde koning John zijn hoofd met kille genegenheid, stak daarna zijn hand uit en pakte de nar bij zijn oor, eraan trekkend alsof die oude vooraanstaande figuur een kind van vijf of zes jaar was.

‘Beloof me één ding, Towse...?’

‘Wat, heer?’

‘Wanneer ik sterf – binnenkort ongetwijfeld, ik denk niet dat ik de winter zal overleven – moet je Elias naar dit vertrek brengen... denk je dat ze de kroning hier zullen houden? Laat maar, als ze dat doen, moet je wachten tot die voorbij is. Breng hem hier en geef hem Glanzende Nagel. Ja, neem hem nu en bewaar hem. Ik vrees dat ik misschien zal sterven terwijl hij in Meremund of elders is; ik wil dat hij het rechtstreeks in handen krijgt met mijn zegen. Begrijp je het, Towse?’ Met bevende handen stak Prester John het zwaard weer in zijn bewerkte schede, en had even moeite om de bandelier los te maken waaraan het hing. Het koord was in de war en Towser liet zich op zijn knieën zakken om met zijn sterke oude vingers de knoop los te krijgen.

‘Hoe luidt de zegen, mijn heer?’ vroeg hij met zijn tong tussen de tanden terwijl hij aan de knoop peuterde.

‘Vertel hem wat ik jou verteld heb. Zeg hem dat het zwaard de punt van zijn hart en hand is, net zoals wij de werktuigen van het

Hart en de Hand van God de Vader zijn... en zeg hem dat geen enkele prijs, hoe nobel ook, het waard is om... het waard is om...' John aarzelde en bracht zijn bevende vingers naar zijn ogen. 'Nee, vergeet dat maar. Zeg alleen maar wat ik je over het zwaard heb verteld. Zeg hem dat.'

'Dat zal ik doen, mijn koning,' zei Towser. Hij fronste, hoewel hij de knoop los had gekregen. 'Ik zal graag doen wat u wenst.'

'Goed.' Prester John leunde opnieuw achterover in zijn zetel van drakenbeen en sloot zijn grijze ogen. 'Zing weer voor me, Towse.'

Dat deed Towser. Boven hen schenen de stoffige banieren lichtjes te zwaaien, alsof een gefluister rondging onder de menigte van toeschouwers, onder de oude reigers, de dofogige beren en andere nog vreemdere waarnemers.